

з МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНА УСТАНОВА
«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ «БЕЙТ-ХАНА»

Кафедра педагогіки та психології

**РОБОЧА ПРОГРАМА
освітнього компонента**

ОДФ 2. 11 Дошкільна лінгводидактика

підготовки

бакалаврів
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань

01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

012 Дошкільна освіта
(код і найменування спеціальності)

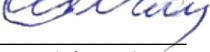
Дніпро-2024 рік

Робоча програма освітнього компонента ОДФ 2. 11 Дошкільна лінгводидактика для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів для здобувачів вищої освіти III курсу.

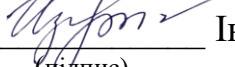
Розробник програми: Товкач І. Є. кандидат психологічних наук

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від «26» серпня 2024 року № 01

Зав. кафедри Станіслав САПОЖНИКОВ, док. пед. наук, професор
(підпис)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «28» серпня 2024 року

Завідувач навчально-методичного відділу Інна ЗЕРКАЛЬ
(підпис)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Загальна характеристика дисциплін за формами навчання	
	Денна	Заочна
Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Передумови вивчення навчальної дисципліни	ОДФ 2. 03 Педагогіка загальна ОДФ 2. 04 Педагогіка раннього дитинства ОДФ 2. 06 Психологія загальна ОДФ 2. 07 Психологія раннього дитинства ОДФ 2. 20 Література для дітей дошкільного віку з основами культури і техніки мовлення	
Курс	III	III
Семестр / триместр	6	8-9
Загальний обсяг годин / кредитів	120/4	120/4
Кількість змістовних модулів	5	5
Годин на аудиторне вивчення	58	18
Годин на самостійне вивчення	62	102
Форма підсумкового контролю	Іспит	Іспит

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Дошкільна лінгводидактика» є професійна підготовка майбутніх педагогів дошкільної освіти теоретичними знаннями, лінгвістичними, лінгводидактичними й психофізіологічними засадами щодо формування мовленнєвої, комунікативної, художньо-мовленнєвої, мовленнєво-ігрової компетентностей та формування у них практичних умінь і навичок, за допомогою яких вони зможуть досягти високого науково-методичного рівня здійснення освітнього процесу з розвитку мовлення, навчання мови та виховання мовленнєвої культури у дітей різних вікових груп закладу дошкільної освіти у взаємодії з педагогами та батьками.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Дошкільна лінгводидактика» є:

- сприяти оволодінню студентами філософськими, методологічними, теоретичними, лінгводидактичними, психолінгвістичні і психолого-педагогічними та природничими засадами формування становлення і розвитку мовлення, навчання дітей рідної мови, виховання мовленнєвої культури в закладі дошкільної освіти в різних видах дитячої діяльності;
- ознайомити здобувачів освіти з метою, завданнями та змістом визначеними державним стандартом дошкільної освіти (БКДО), та чинними програмами дошкільної освіти за освітнім напрямом «Мовлення дитини»;
- ознайомити з закономірностями засвоєння дітьми рідного мовлення, становлення і розвитку мовлення, комунікативно-мовленнєвої, художньо-мовленнєвої, мовленнєво-ігрової діяльності;

-сформувати у майбутніх педагогів уміння в навички застосовувати засоби, форми, методи й прийоми розвитку мовлення дітей від народження до 6(7) років; планування різних видів роботи з розвитку мовлення: в різних вікових групах, з дітьми різних категорій і за різних соціальних умов;

– прищепити навички коригування відхилень і вад у мовленні дітей, що виникли за різних причин;

– ознайомити студентів з передовим педагогічним досвідом роботи з формування мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти;

– сформувати професійну компетентність щодо організації та здійснення контролю навчально-мовленнєвої, художньо-мовленнєвої, мовленнєво-ігрової діяльності закладів дошкільної освіти, дітей раннього та дошкільного віку;

- оволодіти шляхами забезпечення перспективності та наступності між ланками дошкільної та початкової освіти в процесі розвитку мовлення дітей, навчання мови, виховання мовленнєвої культури дитини;

-сприяти дотриманню студентами професійно-педагогічних цінностей, емоційно-ціннісного ставлення до дитини з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей, нахилів, здібностей тощо.

III. Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми :

№ з/п	Програмні результати навчання	Компетентності
1	<p>ПР-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>ПР-5. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.</p> <p>ПР-6. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.</p>	<p>Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
		<p>Загальні компетентності (КЗ) КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії. КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>

<p>ПР-7. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.</p> <p>ПР-8. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.</p> <p>ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності</p> <p>ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.</p> <p>ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР- 20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.</p>	<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності КС</p> <p>КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.</p> <p>КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.</p> <p>КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.</p> <p>КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).</p> <p>КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>КС-15. Здатність до забезпечення індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей та потреб.</p> <p>КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.</p> <p>КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.</p>
--	--

IV. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретико-методологічні засади дошкільної лінгводидактики

Тема1. Мовлення як об'єкт вивчення у контексті дитячого розвитку. Теоретико-методологічні засади дошкільної лінгводидактики.

Українська дошкільна лінгводидактика та її поняття. Методологічні засади дошкільної лінгводидактики. Природничі засади лінгводидактики. Психологічні засади лінгводидактики. Педагогічні засади лінгводидактики.

Методи наукового дослідження в дошкільній лінгводидактиці.

Ключові поняття: українська дошкільна лінгводидактика, предмет, об'єкт, мета філософські засади, природничі засади, психологічні засади лінгвістичні засади тощо.

Література [О 1, 2, 6, 7, 10, 16; Д 1, 3, 9, 14, 15, 17]

Тема 2. Історичні етапи становлення педагогічних систем мовленнєвого розвитку дітей

Лінгводидактична концепція К. Ушинського. Лінгводидактична спадщина І. Срезневського. Лінгводидактична концепція Софії Русової. «Рідномовні обов'язки» І. Огієнка. О. Ольжич: національне виховання українського дошкілля. Лінгводидактична концепція В. Сухомлинського.

Література [О 1, 2, 6, 7, 10; Д 6, 9]

Тема 3. Сучасний етап розвитку вітчизняної та зарубіжної лінгводидактики

Сучасний етап розвитку лінгводидактики в Україні. Сучасні підходи до створення освітнього середовища у закладі дошкільної освіти (К. Крутій). Розвивальний потенціал мовленнєвого середовища закладу дошкільної освіти (А. Богуш, Н. Гавриш, К. Крутій, І. Луценко, Т. Піроженко та ін.). Створення оптимального рівня мовленнєвого середовища для дітей різних вікових груп. Закономірності становлення і розвитку мовлення, мовленнєвого спілкування у дітей. Мовленнєве зростання дошкільника за Т. Піроженко. Феномен комунікативно-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку (І. Луценко). Щоденник спостережень, спілкування з дітьми.

Становлення і розвиток дошкільної лінгводидактики в зарубіжних країнах.

Ключові поняття: спілкування, види спілкування, мовленнєве спілкування, професійно-мовленнєве спілкування, вихователь, діти, принципи організації

Література [О 1-25; Д 1-30]

Тема 4. Завдання, міст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку мовлення, культури мовленнєвого спілкування дітей

Мета і завдання дошкільного закладу з розвитку мовлення і навчання дітей рідної мови. Форми організації розвитку мовлення і навчання дітей рідної мови.

Мета розвитку комунікативно-мовленнєвої сфери в дошкільному дитинстві. Сутність поняття «мовленнєва компетентність», складники мовленнєвої компетентності дошкільника: фонетичний, лексичний, грамаатичний, діалогологічний. Поняття «комунікативна компетентність», компоненти комунікативної компетентності. Базовий компонент дошкільної освіти: освітній напрям «Мовлення дитини» (2021). Завдання і зміст роботи з формування мовленнєвої компетентності дітей в різних вікових групах. Аналіз чинних освітніх програм: «Дитина», «Впевнений старт», «Українське дошкілля», «Я у світі» та ін. Мовленнєве заняття як основна форма роботи з формування мовленнєвої компетенції. Форми та засоби розвитку мовлення Комплексне мовленнєве заняття. Тематичне мовленнєве заняття. Методи і прийоми розвитку мовлення дітей. Специфіка занять з рідної мови в різновікових групах. Методи і прийоми розвитку мовлення та навчання дітей рідної мови. Інтерактивні методи навчання. Інноваційні методи і технології навчання. Засоби розвитку мовлення і навчання дітей рідної мови. Мовлення вихователя та вимоги до нього. Мовленнєве середовище закладу дошкільної освіти. Наочний дидактичний матеріал з розвитку мовлення та навчання дітей рідної мови.

Організація спілкування дітей у повсякденній життєдіяльності.

Планування освітнього процесу з розвитку мовлення, навчання мови, виховання мовленнєвої культури.

Ключові поняття: мовленнєва компетентність, складники мовленнєвої компетентності дошкільника:

фонетична, лексична, граматична, діалогічна, комунікативна, культура мовленнєвого спілкування.
Література [О 1-7, 10, 16-19; Д 1,3, 9 - 31]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього та дошкільного віку в навчально-мовленнєвій діяльності

Тема 5. Загальна характеристика мовленнєвого розвитку на етапі раннього дитинства

Необхідність свідомого батьківства, спілкування майбутніх батьків у перинатальному періоді. Значення мови в розвитку дітей раннього віку.

Закономірності становлення і розвитку мовлення на першому році життя. Етапи розвитку мовлення на першому році життя. Емоційне спілкування дитини з дорослим. Розвиток голосових реакцій. Розвиток розуміння мовлення дорослого. Розвиток активного мовлення дитини. Особливості засвоєння перших слів.

Шляхи становлення мовлення дітей на першому році життя. Прийоми розвитку домовних проявів і наслідування звуків, розуміння мовлення дорослих, навчання вимови перших усвідомлених слів. Методика використання предметних картинок. Методика розвитку мовлення дітей другого року життя. Зміст, завдання, форми, методи та прийоми роботи розвитку мовлення у дітей другого року життя. Необхідність спілкування з дитиною. Методи та прийоми роботи з розвитку мовлення малят. Прийоми організації індивідуальних і групових ігор-занять. Використання іграшки, картинки та творів художньої літератури в роботі з дітьми 2-го року життя. Види занять з розвитку мовлення дітей 2 років життя. Показ і називання предметів, предметів у дії. Ігри-заняття: з лялькою, на звуконаслідування. Показ інсценівок.

Розповідання віршиків, утішок. Заняття з предметними і сюжетними і картинками. Заняття-спостереження тощо. Методика розвитку мовлення дітей третього року життя. Технології раннього навчання дітей. Закономірності розвитку мовлення на третьому році життя. Загальна характеристика мовленнєвого розвитку дітей третього року життя. Зміст і завдання розвитку мовлення дітей третього року життя. Характеристика форм, методів і прийомів. Використання іграшки, картинки та творів художньої літератури в роботі з дітьми 3-го року життя. Зміст роботи з розвитку мовлення (освітні програми «Оберіг», «Дитина», «Я у світі»). Види ігор-занять. Організація спілкування дітей у повсякденному бутті. Технології раннього навчання дітей: М. Монтесорі, Г. Домана та ін.

Ключові поняття: мовлення, ранній вік, вікові та індивідуальні особливості, зміст і завдання, форми, види ігор-занять тощо.

Література [О 1, 2, 4 -7,10, 17, 21, 22 ; Д 3, 9, 17, 19, 22, 28, 30]

Тема 6. Загальна характеристика розвитку мовлення дітей на різних етапах дошкільного дитинства

Особливості формування мовлення у дітей четвертого – п'ятого років життя. Специфіка роботи з розвитку мовлення, навчання мови й виховання мовленнєвої культури у дітей дошкільного віку в молодшій та середній групах закладу дошкільної освіти. Особливості формування мовлення у дітей шостого (сьомого) року життя. Специфіка роботи з розвитку мовлення, навчання мови й виховання мовленнєвої культури у дітей дошкільного віку в старшій групі закладу дошкільної освіти.

Ключові поняття: мовлення, дошкільний вік, четвертий рік життя, п'ятий рік життя, шостий рік життя вікові та індивідуальні особливості, зміст і завдання, форми, види занять тощо.

Література [О 1-21, 24-25; Д 1-18, 26, 30]

Тема 7. Теорія і методика виховання звукової культури мовлення, формування фонетичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку

Сутність понять «звукова культура мовлення», «фонетичний складник мовленнєвої компетентності». Характеристика компонентів звукової культури мовлення. Закономірності засвоєння звукового ладу української мови, розвитку звукової сторони мовлення. Анатомо-фізіологічні передумови творення мовних звуків. Будова мовленнєвого апарату. Поняття «фонема». Дофонемний і фонематичний період розвитку мовлення дитини. Особливості розрізнення і становлення звуків у дитячому мовленні. Особливості звуковимови дітей різних вікових груп.

Завдання і зміст роботи з виховання звукової культури мовлення. Аналіз розділів програм «Дитина», «Впевнений старт» та ін. Спеціальні принципи роботи з виховання звукової культури мовлення. Методика формування фонематичного слуху. Дидактичні ігри і вправи на розвиток мовленнєвого слуху. Методика формування правильної звуковимови. Дидактичні ігри і вправи на розвиток компонентів звукової культури мовлення. Усвідомлення звукового складу української мови. Тематичні заняття з виховання звукової культури мовлення.

Ключові поняття: звукова культура мовлення, фонетичний складник мовленнєвої компетентності, характеристика компонентів звукової культури мовлення, мовленнєве дихання, фонематичний слух, чітка звуковимова, закономірності зміст і завдання, форми, методи і прийоми та ін.

Література [О 1-4, 7, 10; Д 1, 3, 9, 14, 17]

Тема 8. Теорія і методика словникової роботи, формування лексичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку

Сутність понять «словник», «активний словник», «пасивний словник», «лексична компетенція», «лексичний складник мовленнєвої компетентності». Закономірності засвоєння слова. Сучасні підходи до розвитку словника, дослідження з проблеми. Особливості словника дітей різних вікових груп.

Особливості словника дітей дошкільного віку. Завдання і зміст словникової роботи в різних вікових групах дошкільного закладу. Принципи словникової роботи. Засоби словникової роботи. Методи ознайомлення дітей із довідками. Наочні методи ознайомлення дітей із довідками і словникової роботи. Специфіка завдань з формування лексичного складника мовленнєвої компетентності. Збалансованість словника з різних освітніх ліній. Завдання і зміст словникової роботи в різних вікових групах. Аналіз розділів програм «Дитина», «Впевнений старт» та ін. Заняття з ознайомлення дітей із довідками. Розглядання і бесіда за сюжетними дидактичними картинками. Розглядання репродукцій художніх картин. Заняття на ознайомлення дітей із якими, властивостями та ознаками предметів і явищ. Заняття на узагальнення, класифікацію, обмеження предметів та формування елементарних економічних уявлень у дітей. Методика ознайомлення дітей із правилами дорожнього руху. Методика ознайомлення дітей із правилами пожежної безпеки. Дидактичні ігри і вправи на реалізацію завдань словникової роботи. Тематичні заняття з словникової роботи. Розвиток словника дітей під час інших видів занять і у повсякденному житті.

Ключові поняття: мовлення, лексика, словник, словникова робота, особливості, зміст і завдання, форми, методи і прийоми тощо.

Література [О 1, 6, 7, 10; Д 1, 2, 3, 9, 14, 15, 17, 22-25]

Тема 9. Методика формування граматичної правильності мовлення, граматичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку

Сутність понять «граматична правильність мовлення», «граматичне значення», «граматична компетенція», «граматичний складник мовленнєвої компетентності». Закономірності становлення граматичної правильності мовлення, засвоєння дітьми граматичних форм української мови. Типові граматичні помилки в мовленні дітей. Дитяче словотворення. Сучасні підходи, дослідження з проблеми. Завдання і зміст роботи з формування граматичного складника мовленнєвої компетентності. Аналіз розділів чинних програм «Дитина», «Впевнений старт», «Українське дошкілля», «Я у Світі» та ін..

Спеціальні принципи формування граматичної правильності мовлення. Методи і

прийоми формування граматичної компетенції Дидактичні ігри і вправи на формування граматичної компетенції. Тематичні заняття з формування граматичної правильності мовлення.

Ключові поняття: мовлення, дитяча граматики, граматична компетенція, форми, методи і прийоми формування граматичної компетентності, дидактичні ігри і вправи на формування граматичної компетенції. Тематичні заняття з формування граматичної правильності мовлення.

Література [О 1-7,10-12, 18; Д 11, 14-19]

Тема 10. Теорія та технології розвитку зв'язного мовлення, формування діалогічного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку

Сутність понять «зв'язне мовлення», «ситуативне мовлення», «контекстне мовлення», «діалогічне мовлення», «монологічне мовлення», «діалогічне мовлення», «монологічне мовлення», «діалогічний (монологічний) складник мовленнєвої компетентності». Закономірності розвитку зв'язного мовлення. Сучасні підходи, дослідження з проблеми (А. Богуш, Н. Гавриш, Н. Луцан, І. Луценко).

Завдання і зміст роботи з формування діалогічної компетенції в різних вікових групах. Аналіз розділів програм «Дитина», «Впевнений старт», «Українське дошкільля» та ін..

Методи і прийоми розвитку діалогічного мовлення, навчання дітей діалогу. Методика проведення бесід, розмов. Дидактичні ігри і вправи на розвиток діалогічного мовлення. Комплексні і тематичні заняття з формування діалогічного складника мовленнєвої компетентності. Організація діалогічного спілкування дітей у повсякденному житті. Методика проведення бесід і полілогів. Тематичні заняття з формування комунікативної компетенції. Формування комунікативної компетенції в спільно-дорослій, самостійній комунікативно-мовленнєвій діяльності дітей.

Характеристика методів і прийомів навчання дітей монологічного мовлення. Методика навчання дітей переказу художніх творів Методика навчання описової розповіді. Методика навчання розповідання на теми з власного досвіду. Методика навчання розповідання за дидактичними картинками. Методика стимулювання словесної творчості та навчання та навчання дітей творчої розповіді.

Ключові поняття: мовлення, зв'язне мовлення, діалогічне мовлення, діалогічний складник, мовленнєва компетентність, розмова, бесіда, полілог, монологічне мовлення, переказування, розповідання, принцип, форми, методи та прийоми роботи з організації та проведення роботи з розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку тощо.

Література [О 1-3, 7, 19-21; Д 1, 11, 14-16, 19-27, 30]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Методика організації мовленнєвої роботи у процесі різних видів дитячої діяльності дітей

Тема 11. Теорія і методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку

Діяльність як цілеспрямована активність, види діяльності. Художній образ, художньо-мовленнєва діяльність, її складові, структура. Змістова характеристика художньо-мовленнєвої діяльності дітей. Форми організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей. Театрально-мовленнєва, образотворчо-мовленнєва, музично-мовленнєва, літературно-мовленнєва діяльність. Функції художньої літератури: інформаційно-освітня, виховна, національно-духовна, історична, культурноносна, естетична, розважальна тощо. Види художньої діяльності: художньо-естетичне сприймання тексту; художня комунікація, тобто розмова вихователя з дітьми на основі прочитаного раніше твору; словесна творчість дітей дошкільного віку. Зміст і базисні характеристики художньо-продуктивної діяльності (літературної) у БКДО (2021) і чинних програмах дошкільної освіти.

Методика роботи з поетичними творами у закладі дошкільної освіти. Бесіди на морально-етичні теми. Сучасні методи заучування дитиною віршів. Простір дитячої книги

Вимоги до організації куточка книги в закладі дошкільної освіти (самостійно).

Методика роботи з казкою та ілюстрацією.

Ключові поняття: діяльність, художній образ, художньо-мовленнєвої діяльність, функції, діти раннього та дошкільного віку, форми, види, художньо-продуктивна діяльність, літературна, мовленнєво-театральна діяльність, принципи, форми, методи та прийоми роботи з організації та проведення мовленнєво-ігрової діяльності з дітьми дошкільного віку тощо ігрова діяльність, мовленнєва діяльність, театр, мовленнєво-театральна діяльність, тощо.

Література [О 1, 2,6, 7, 9, 15, 17, 18,20; Д 1, 3, 9, 10, 14, 15, 19-25, 27-30]

Тема 12. Стимулювання мовленнєвої діяльності дітей у розвивальному середовищі ЗДО

Особливості, зміст і завдання організації і проведення мовленнєво-ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Принципи, форми організації і проведення мовленнєво-ігрової діяльності в ЗДО. Методи та прийоми роботи з організації і проведення мовленнєво-ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Поняття «діяльність», «мовленнєва діяльність», «ігрова діяльність», «мовленнєво-ігрова діяльність» дітей дошкільного віку.

Поняття «театрально-ігрова діяльність». Різні види тетру (За Л. темовою). Вимоги до літературних творів для дітей. Драматизація та інсценування художніх творів дітьми. Гра-драматизація як засіб розвитку творчих здібностей дітей (За Н. Карпинською).Методика підготовки та залучення дітей до ігор-драматизацій та інсценізацій.

Стимулювання мовленнєвої активності дітей у процесі образотворчої діяльності. Структура образотворчо-мовленнєвої діяльності. Способи поєднання зображувальної та художньо-мовленнєвої діяльності. Розвивальний потенціал театралізованих ігор. Класифікація видів театралізованої діяльності. Види театру для дітей раннього та дошкільного віку. Методика розвитку мовлення дітей у процесі театралізованої діяльності.

Література [О 2, 6, 7, 9, 24; Д 1, 6, 9, 14, 15, 17, 30]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Мовленнєва компетентність у площині оволодіння дитиною основами грамоти

Тема 13. Теоретичні засади оволодіння дитиною основами грамоти

Сутність мовленнєвої готовності дітей до школи.

Погляди вітчизняних вчених на час початку навчання грамоти (К. Ушинський, В. Сухомлинський). Короткий історичний огляд методів навчання грамоти у зарубіжній педагогіці (М. Монтесорі, Макіндер, Жакото).Методика звукового аналізу слів за М. Генінг і Н. Герман. Навчання грамоти за методикою Ж.-О. Декролі, Г. Домана, С. Лупан.

Характеристика понять «загальномовленнєва», «спеціальна мовленнєва підготовка дітей до навчання у школі» (Л. Калмикова). Перспективність і наступність навчання дітей української (рідної) мови у закладах дошкільної освіти та початкової загальноосвітньої школи.

Методика формування оцінно-контрольних дій у начально-мовленнєвій діяльності (А. Богуш). Методи навчання дітей грамоти. Основні напрями і завдання навчання грамоти в різних вікових групах. Аналіз розділів чинних програм «Дитина», «Впевнений старт», «Українське дошкілля», «Я у світі» та ін.

Ключові поняття: навчання елементів грамоти, фонематичне сприймання, слово, речення, звуки мови, звуковий аналіз слова, розвиток читання тощо.

Література [О 1- 4, 7, 11, 17, 25; Д 1, 3, 6, 9, 13,14, 18,25, 31]

Тема 14. Методика ознайомлення дітей з поняттям «слово», «речення» «звук», «склад» слова

Методи і прийоми оволодіння дитиною основами грамоти. Методика ознайомлення дітей з поняттями «слово», «речення», «звук», навчання дітей звукового аналізу слів.

Послідовність використання слів для звукового аналізу. Послідовність навчання звуковому аналізу слів. Методика ознайомлення дітей з поняттям «склад», «наголос», «наголошений склад». Методика навчання дітей звуковому та звуко-буквену аналізу слів.

Ключові поняття: навчання елементів грамоти, фонематичне сприймання, слово, речення, звуки мови, звуковий, звуко-буквенний аналіз слова, розвиток читання тощо.

Література [О 1- 4, 7, 11, 17, 25; Д 1, 3, 6, 9, 13, 17,25-31]

Тема 15. Підготовка руки дитини до письма

Завдання підготовки руки дитини до письма. Психолого-педагогічні умови реалізації завдань підготовки руки дитини до письма. Підготовка руки до письма за методикою А. Богуш. Дидактичні ігри з підготовки руки дитини до письма в різних вікових групах закладу дошкільної освіти. Види вправ з підготовки руки дитини до письма. Заняття з підготовки руки дитини до письма з дітьми старшого дошкільного віку.

Ключові поняття: підготовка, письмо, психолого-педагогічні умови, графічні вправи, окомір тощо.

Література [О 1- 4, 7, 11, 25; Д 1,3, 9, 15, 17, 28, 31]

16.1. Методика навчання української мови як державної в закладах національних спільнот

16.2. Наступність і перспективність навчання дітей рідної мови в закладах дошкільної освіти та першого класу НУШ

Теоретичні засади навчання дітей дошкільного віку другої мови. Поняття двомовності. Характеристика видів і типів двомовності. Інтерференція, транспозиція, їх місце в процесі засвоєння дітьми національних спільнот української мови. Типові помилки в мовленні дітей.

Видатні педагоги про навчання дітей другої мови. Зарубіжні та вітчизняні дослідження проблеми навчання другої мови в дошкільному віці.

Засвоєння української мови як державної (освітня лінія Базового компонента «Мовлення дитини»). Завдання і зміст навчання української мови як державної. Принципи навчання української мови в закладах національних спільнот. Зміст, форми, методи, прийоми навчання української мови. Створення україномовного розвивального середовища закладах національних спільнот.

Сутність мовленнєвої готовності дітей до школи. Змістовий аспект мовленнєвого розвитку дітей і учнів початкових класів НУШ. Наступність і перспективність мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку та учнів першого класу. Усвідомлення дитиною мовлення. Формування підготовленості дошкільників із загальним недорозвиненим мовленням до навчання у школі в умовах спеціального дошкільного. Діагностичні методики обстеження мовленнєвої підготовленості дітей до школи.

Ключові поняття: друга мова, двомовність, види, типи двомовності, інтерференція, транспозиція, державна мова, принципи навчання другої мови, тощо.

Література [О 1, 6, 7, 18, 25; Д 1, 3, 6, 9,10, 14, 12, 17, 24-31]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Спільна робота закладу дошкільної освіти, початкової школи та сім'ї з формування мовленнєвої компетентності дитини

Тема 17. Педагогічний менеджмент в організації навчально-мовленнєвої діяльності в закладі дошкільної освіти

Сутність і завдання педагогічного менеджменту в організації навчально-мовленнєвої діяльності в закладі дошкільної освіти. Роль директора закладу та вихователя-методиста в організації роботи розвитку мовлення в ЗДО. Планування і облік роботи з розвитку мовлення. Форми методичного керівництва роботою з розвитку мовлення в ЗДО. Робота з розвитку мовлення, формування мовленнєвої компетентності в управліннях освіти. Характеристика

форм роботи з розвитку мовлення методичних кабінетів відділів освіти.

Література [О 1, 7, 10; Д 1, 3, 9, 14, 24-30]

Тема 18. Спільна робота закладу дошкільної освіти та сім'ї з розвитку мовлення дітей

Роль сім'ї у розвитку мовлення, реалізації вимог Базового компонента дошкільної освіти, мовленнєвій підготовці дитини до школи. Завдання закладів дошкільної освіти у роботі з сім'єю щодо реалізації освітнього напрямку «Мовлення дитини» БКДО. Зміст роботи ЗДО і сім'ї з розвитку мовлення, які навчаються за очною, дистанційною та змішаною формою навчання. Форми і методи роботи з родиною щодо реалізації освітнього напрямку «Мовлення дитини» БКДО.

Форми і зміст роботи закладу дошкільної освіти і сім'ї з формування й розвитку мовлення дітей від народження, раннього та дошкільного віку. Едність вимог, педагогічна освіта, батьківські семінари, лекторії, школи батьків, педагогічні бюлетені, відвідування дітей вдома, батьківські й групові збори, індивідуальні та групові консультації, леп-буки, зустрічів вібер групах тощо.

Сучасні навчальні й методичні посібники мовленнєвого розвитку дітей в умовах сімейного виховання.

Ключові поняття: сім'я, сімейне виховання, мовлення дитини, завдання, формування мовлення тощо.

Література [О 1-2,4-10, 20; Д 1, 3, 10, 15, 11, 14, 19-30]

V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													Форма контролю
	денна форма						Заочна форма							
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретико-методологічні засади дошкільної лінгводидактики														
Тема 1. Мовлення як об'єкт вивчення у контексті дитячого розвитку. Теоретико-методологічні засади дошкільної лінгводидактики	5	2	-	-	-	3	5	-	-	-	-	5	У, Д	
Тема 2. Історичні етапи становлення педагогічних систем мовленнєвого розвитку дітей	8	2	2	-	-	4	6	-	-	-	-	6	ПК, Т	
Тема 3. Сучасний етап розвитку вітчизняної та зарубіжної лінгводидактики	7	2	2	-	-	3	6	-	-	-	-	6	П, СХ/Т	
Тема 4. Завдання, міст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку мовлення, культури мовленнєвого спілкування дітей	8	2	2	-	-	4	7	2	-	-	-	5	ПК, Т, К	
Разом за	28	8	6	-	-	14	24	2	-	-	-	22		

змістовим модулем														
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього та дошкільного віку в навчально-мовленнєвій діяльності														
Тема 5. Загальна характеристика мовленнєвого розвитку на етапі раннього дитинства	6	1	2	-	-	3	6	1	-	-	-	5	У, П	
Тема 6. Загальна характеристика розвитку мовлення дітей на різних етапах дошкільного дитинства	6	1	2	-	-	3	6	1	-	-	-	5	ПК, СХ/Т	
Тема 7. Теорія і методика виховання звукової культури мовлення, формування фонетичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку	8	2	2	-	-	4	8	2	-	-	-	6	П, МКЗ	
Тема 8. Теорія і методика словникової роботи, формування лексичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку	7	1	2	-	-	4	7	1	-	-	-	6	СХ/Т, МКЗ	
Тема 9. Теорія і методика формування граматично правильного	7	1	2	-	-	4	7	1	-	-	-	6	ПК, МКЗ	

мовлення, граматичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку														
Тема 10. Теорія та технології розвитку зв'язного мовлення, формування діалогічного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку	8	2	2	-	-	4	8	2	-	-	-	6	ПК, Т, МКЗ	
Разом за змістовим модулем	42	8	12	-	-	22	42	8	-	-	-	34		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Методика організації мовленнєвої роботи у процесі різних видів дитячої діяльності дітей														
Тема 11. Стимулювання мовленнєвої діяльності дітей у розвивальному середовищі ЗДО	5	2	-	-	-	3	5	-	-	-	-	5	У, П, СХ/Т	
Тема 12. Теорія і методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	8	2	2	-	-	4	8	2	-	-	-	6	КР, МКЗ	
Разом за змістовим модулем	13	4	2	-	-	7	13	2	-	-	-	11		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Мовленнєва компетентність у площині оволодіння дитиною основами грамоти														
Тема 13.	5	2	-	-	-	3	6	-	-	-	-	6	Е,	

Теоретичні засади оволодіння дитиною основами грамоти														ПК, Т
Тема 14. Методика ознайомлення дітей поняттям «звук», «слово», «речення» ³	8	2	2	-	-	4	8	2	-	-	-	6	П, МКЗ	
Тема 15. Підготовка руки дитини до письма	7	2	2	-	-	3	6	-	-	-	-	6	ПК, МКЗ	
Тема 16. 16.1.Методика навчання дітей української мови як державної в закладах національних спільнот. 16.2. Наступність і перспективність навчання дітей рідної мови в закладах дошкільної освіти та першого класу НУШ	5	2	-	-	-	3	6	-	-	-	-	6	Д, К, Т	
Разом за змістовим модулем	25	8	4	-	-	13	26	2	-	-	-	24		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Спільна робота закладу дошкільної освіти, початкової школи та сім'ї з з формування мовленнєвої компетентності дитини														
Тема 17. Педагогічний менеджмент в організації навчально-мовленнєвої діяльності в закладі дошкільної освіти	7	2	2	-	-	3	10	2	2	-	-	6	Т, Д, П	

Тема 18. Спільна робота закладу дошкільної освіти та сім'ї з формування моленнєвої компетентності дитини	5	-	2	-	-	3	5	-	-	-	-	5	К, КР
Разом за змістовим модулем	12	2	4	-	-	6	15	2	2	-	-	11	
Усього годин	120	30	28	-	-	62	120	16	2	-	-	102	

СПИСОК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Форми контролю: усне опитування – У
 модульні контрольні роботи – МКР
 перевірка конспектів – ПК
 тестування – Т
 колоквиум – К
 есе – Е
 дайджест – Д
 презентація – П
 (складання конспектів занять СКЗ
 моделювання конспектів занять (показ) – МКЗ
 складання схем/таблиць – СХ/Т

5.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва тем лекцій	Обсяг у годинах		Максим. кіль-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	ЗМ 1. Тема 1. Мовлення як об'єкт вивчення у контексті дитячого розвитку. Теоретико-методологічні засади дошкільної лінгводидактики	2	2	–
2	Тема 2. Історичні етапи становлення педагогічних систем мовленнєвого розвитку дітей	2	–	–
3	Тема 3. Сучасний етап розвитку вітчизняної та зарубіжної лінгводидактики	2	–	–
4	Тема 4. Завдання, міст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей	2	2	–
5	ЗМ 2. Тема 5. Загальна характеристика мовленнєвого розвитку на етапі раннього дитинства	1	1	–
6	Тема 6. Загальна характеристика розвитку мовлення дітей на різних етапах дошкільного дитинства	1	1	–
7	Тема 7. Теорія і методика виховання звукової культури мовлення, формування фонетичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку	2	2	–
8	Тема 8. Теорія і методика словникової роботи, формування лексичного складника мовленнєвої	1	1	–

	компетентності дитини дошкільного віку			
9	Тема 9. Теорія і методика формування граматично правильного мовлення, формування граматичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку	1	1	–
10	Тема 10. Теорія та технології розвитку зв'язного мовлення, формування діалогічного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку	2	2	–
11	ЗМ 3. Тема 11. Теорія і методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	2	2	–
12	Тема 12. Стимулювання мовленнєвої діяльності дітей у розвивальному середовищі ЗДО	2	-	–
13	ЗМ 4. Тема 13. Теоретичні засади оволодіння дитиною основами грамоти	2	–	–
14	Тема 14. Методика ознайомлення дітей з поняттями «слово», «речення», «звук», «склад» та ін.	2	2	–
15	Тема 15. Підготовка руки дитини до письма	2	–	–
16	Тема 16. Методика навчання дітей української мови як державної в закладах національних спільнот. Наступність і перспективність навчання дітей рідної мови в закладах дошкільної освіти та першого класу НУШ	2	–	–
17	ЗМ 5. Тема 17. Педагогічний менеджмент в організації навчально-мовленнєвої діяльності в закладі дошкільної освіти	1	-	–
18	Тема 18. Спільна робота закладу дошкільної освіти та сім'ї з розвитку мовлення дітей	1	–	–
	Усього годин	30	16	–

5.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	ЗМ 1. Тема 1. Мовлення як об'єкт вивчення у контексті дитячого розвитку. Теоретико-методологічні засади дошкільної лінгводидактики	–	–	-
2	Пр.з. 1. Фундатори теорії і методики розвитку мовлення дітей (П)	2	–	2
3	Пр.з. 2.Сучасний етап розвитку вітчизняної та зарубіжної лінгводидактики (П, СХ/Т)	2	–	2
4	Пр.з. 3. Завдання, міст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей (П, СХ/Т)	2	–	2

5	ЗМ 2. Пр.з. 4. Тема. Методика формування мовлення у дітей першого -третього років життя. Технології раннього навчання дітей (СХ/Т, СКЗ, МКЗ)	2	–	2
6	Пр.з. 5. Тема. Загальна характеристика розвитку мовлення дітей на різних етапах дошкільного дитинства (СХ/Т)	2	–	2
7	Пр.з. 6. Тема. Теорія і методика виховання звукової культури мовлення, формування фонетичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку моделювання конспектів занять (показ) – МКЗ	2	–	2
8	Пр.з. 7. Тема. Теорія і методика словникової роботи, формування лексичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку; моделювання конспектів занять (показ) – МКЗ	2	–	2
9	Пр.з. 8. Тема. Теорія і методика формування граматично правильного мовлення, формування граматичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку; моделювання конспектів занять (показ) – МКЗ	2	–	2
10	Пр.з. 9. Тема. Теорія та технології розвитку зв'язного мовлення, формування діалогічного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку; моделювання конспектів занять (показ) – МКЗ	2	–	2
11	ЗМ 3. Стимулювання мовленнєвої діяльності дітей у розвивальному середовищі ЗДО (есе – Е)	–	-	-
12	Пр.з. 10. Тема. Теорія і методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку; моделювання конспектів занять (показ) – МКЗ	2	–	2
13	ЗМ 4. Тема. Теоретичні засади оволодіння дитиною основами грамоти в умовах ЗДО.	–	–	-
14	Пр.з. 11. Тема. Методика ознайомлення дітей з поняттями «слово», «речення», «звук», «склад» та ін. моделювання конспектів занять (показ) – МКЗ	2	–	2
15	Тема. Підготовка руки дитини до письма моделювання конспектів занять (показ) – МКЗ	-	–	-
16	Пр.з. 12. Тема. Методика навчання української мови як державної в закладах національних спільнот; моделювання конспектів занять (показ) –Наступність і перспективність навчання дітей рідної мови в дошкільних закладах освіти та першого класу	2	–	2
17	ЗМ 5. Пр.з. 13. Тема. Педагогічний менеджмент в організації навчально-мовленнєвої діяльності в закладі дошкільної освіти	2	2	2
18	Пр.з. 14. Тема. Спільна робота закладу дошкільної освіти та сім'ї з формування мовленнєвої компетентності дитини	2	–	2
	Усього	28	2	28

Примітка: ЗМ – змістовий модуль; Пр.з. – практичне заняття;
МКР – модульний контрольна робота в кінці кожного змістового модуля.

5.3. Теми семінарських занять (не передбачено)

5.4. Теми лабораторних занять (не передбачено)

5.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. к-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	ЗМ 1. Мовлення як об'єкт вивчення у контексті дитячого розвитку (опис-П); складання схем/таблиць – СХ/Т	3	5	1
2	Історичні етапи становлення педагогічних систем мовленнєвого розвитку дітей (опис-П); СХ/Т	4	6	1
3	Сучасний етап розвитку вітчизняної та зарубіжної лінгводидактики (опис-П); СХ/Т	3	6	1
4	Завдання, міст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку мовлення дітей (опис-П); СХ/Т	4	5	1
5	ЗМ 2. Загальна характеристика мовленнєвого розвитку на етапі раннього дитинства. Добір і аналіз різних видів ігор для дітей 1-2 років, (складання конспектів ігор-занять – СКІЗ)	3	5	1
6	Загальна характеристика розвитку мовлення дітей на різних етапах дошкільного дитинства Добір і аналіз різних видів ігор для дітей дошкільного віку (СХ/Т, П)	3	5	1
7	Теорія і методика виховання звукової культури мовлення, формування фонетичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку (СКЗ)	4	6	1
8	Теорія і методика словникової роботи, формування лексичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку (СКЗ)	4	6	1
9	Теорія і методика формування граматично правильного мовлення, формування граматичного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку(СКЗ)	4	6	1
10	Теорія та технології розвитку зв'язного мовлення, формування діалогічного складника мовленнєвої компетентності дитини дошкільного віку (підбір різних видів сучасних ігор з розвитку мовлення дітей дошкільного віку; СКЗ	4	6	1
11	Стимулювання мовленнєвої діяльності дітей у розвивальному середовищі ЗДО (Е)	3	5	1
12	ЗМ. 3 Теорія і методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку. Дібрати твори різних жанрів для куточка книги в	4	6	1

	ЗДО та сім'ї (вікова група за вибором студента). Вимоги до читання і розповідання художніх творів дітям раннього та дошкільного віку; (СКЗ)			
13	ЗМ 4. Теоретичні засади оволодіння основами грамоти дітьми дошкільного віку (П)	3	6	1
14	Методика ознайомлення дітей з поняттями «слово», «речення», «звук», «склад» та ін. Аналіз сучасних навчальних та методичних посібників з оволодіння основами грамоти за останні 5 років. Добір дидактичних ігор (СКЗ)	4	6	1
15	Підготовка руки дитини до письма	3	6	1
16	16.1.Методика навчання української мови як державної в закладах національних спільнот. (СКЗ) 16.2. Наступність і перспективність навчання дітей рідної мови в закладах дошкільної освіти та першого класу НУШ	3	6	1
17	ЗМ 5. Педагогічний менеджмент в організації навчально-мовленнєвої діяльності в закладі дошкільної освіти. Аналіз перспективного та календарного планування з розвитку мовлення, формування мовленнєвої компетентності в різних вікових групах ЗДО	3	6	1
18	Спільна робота закладу дошкільної освіти та сім'ї з формування мовленнєвої компетентності дітей Виготовлення леп-буку «Як розвивати мовлення дитини в умовах сімейного виховання».	3	5	1
	Усього	62	102	18

Примітка: ЗМ – змістовий модуль; пр. з. – практичне заняття; СКЗ – складання конспектів занять з дітьми; П - презентація до теми; СХ/Т складання схем/таблиць.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача освіти	ЗМ 1		ЗМ 2		ЗМ 3		ЗМ 4		ЗМ 5	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумація)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумація)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумація)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумація)	Кількість	Максимальна кількість балів
Практичні заняття (до 2 балів): - участь у розв'язуванні ситуаційних задач, виконанні завдань – 1 бал. - відповідь на практичному занятті – 1 бал.	3	6	6	12	1	2	2	4	2	4
Самостійна робота (до 1 балів): МКР тестове опитування - 2 бали участь в обговоренні основних теоретичних питань – 1бал	3	3	7	7	1	1	4	4	2	3
Разом	6	9+ МКР 3	13	19+ МКР 3	2	3+ МКР 3	6	8+ МКР 3	4	6+ МКР 3

Примітка: МКР – модульна контрольна робота – максимум 3 бали

6. Методи навчання:

6.1. Загальні:

- **Словесні** методи навчання: евристична бесіда; акроматичне пояснення (індукція, дедукція, традукція), розповідь, лекція, інструктаж, робота з підручником.
- **Наочні** методи навчання: ілюстрування (схеми, таблиці), демонстрування, самостійне спостереження.
- **Практичні** методи навчання: моделювання занять, ігри, вправи, практичні й дослідні роботи.
- **Активні** методи навчання: сократівська бесіда, дискусія, кейс-стаді (метод ситуацій).
- **Методи інформаційно-телекомунікаційних технологій**: LMS (Learning Management System) програмні додатки для адміністрування навчальних курсів в рамках дистанційного навчання (Classroom, Prometheus, Quizlet, UdeMy, EdX, Coursera, Brainly, Khan Academy, СК-12). WhatsApp, Viber, Telegram.

6.2. За характером пізнавальної діяльності:

- *пояснювально-ілюстративний* (інформаційно-рецептивний) метод: викладач організує сприймання та усвідомлення здобувачами освіти інформації, а студенти здійснюють сприймання (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;
- *репродуктивний*: викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;
- *проблемного виконання*: викладач формулює проблему і вирішує її, студенти стежать за ходом творчого пошуку (студентам подається своєрідний еталон творчого мислення);
- *частково-пошуковий* (евристичний): викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності студентів);
- *дослідницький*: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

6.3. Методи навчання відповідно до програмних результатів:

- ПР-1, 5** – навчальна дискусія; робота в малих групах, «займи позицію»;
- ПР-6** – лекція, навчальна дискусія, інструктаж; індивідуальні роботи, метод проектів; «коло ідей», «акваріум», «мозковий штурм», «метод Прес», «займи позицію», «навчаючись-учусь»; презентація;
- ПР-7** – лекція, проблемне навчання, портфоліо; робота в малих групах; демонстрація, презентація;
- ПР-8** – індивідуальні роботи, метод проектів; «коло ідей», «мозковий штурм», «метод Прес», «займи позицію», рольова гра, імітація, «ток-шоу»;
- ПР-18** – навчальна дискусія; робота в малих групах, «займи позицію»;
- ПР-20** – лекція, проблемне навчання, портфоліо; робота в малих групах; демонстрація, презентація.

6.4. Методи контролю

- оцінка вирішення типових завдань;
- письмові контрольні роботи;
- усне опитування під час занять;
- оцінка презентацій, есе, дайджест по окремих темах дисципліни з використанням монографічної, періодичної, фахової літератури;
- оцінка моделювання занять;

- дистанційний контроль;
- іспит.

7. Розподіл балів, які отримують студенти. Іспит

Поточне оцінювання та самостійна робота																		Підсумковий тест (екзамен)	Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4				Змістовий модуль 5			
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	40	100
Поточний контроль																			
2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	2	2	2	3	2	2	3	2		
Контроль самостійної роботи																			
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		

8. Шкала оцінювання: національна та ECTS ?

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
83–89	B	добре	
75–82	C		
68–74	D	задовільно	
60–67	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання поточного контролю:

Відповідь студента на практичному занятті оцінюється:

0 балів – завдання не виконане.

1 бал – завдання виконане з великою кількістю помилок.

2 бали – завдання виконане, але частково допускаються значні помилки.

3 бали – завдання виконане повністю, помилок немає, оформлення відповідає вимогам.

8. Шкала оцінювання результатів ЕКЗАМЕНУ: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
36-40	A	відмінно
32-35	B	добре
28-31	C	
26-27	D	
24-25	E	задовільно
14-23	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-13	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
65-69	D	
60-64	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАТЬ І ВМІНЬ:

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90–100	A

ставиться, якщо студент:

- ґрунтовно і повно відтворює вивчений матеріал;
- виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно складені;
- викладає матеріал послідовно і правильно з точки зору норм літературної мови.
- вміє застосовувати його для вирішення конкретних професійних завдань.

Оцінка «відмінно» виставляється студентам, які засвоїли взаємозв'язок основних понять дисципліни і професії, яку вони набувають, виявили творчі здібності і використовують їх при вивченні навчально-програмного матеріалу. Відмінному рівню відповідає правильна й вичерпна відповідь на поставлене питання, в якій студент показав усебічне системне знання програмного матеріалу; засвоєння основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, вивчення яких передбачено програмами дисциплін; уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	83–89	B
	75–82	C

Ставиться, якщо студент дає відповідь, що задовольняє тим же вимогам, що й оцінка «5», але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні.

Оцінка «дуже добре» (83–89 балів, B) – вище середнього рівня з кількома помилками – виставляється студентам, які повністю опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою. Оцінка «добре» виставляється студентам, які показують систематичний характер знань з дисципліни і вміють самостійно поповнювати свої знання протягом всього навчання;

Оцінка «добре» (75–82 бали, C) – виставляється студентам, які опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою; таким чином, робота студентами виконана, але з певною кількістю помилок.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	68–74	D
	60–67	E

ставиться, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень даної теми, але:

- відтворює матеріал не досить повно і допускає помилки у формулюванні правил;
- не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів;

- відтворює матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні.

Оцінка «задовільно» (68–74 бали, D) – виставляється студентам, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, виконують завдання непогано, але зі значною кількістю помилок, ознайомлені з основною літературою, яка рекомендована програмою. Задовільному рівню відповідає у цілому правильна відповідь на поставлене запитання (завдання), якщо студент показав достатній рівень знань з основного програмного матеріалу, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарата, показав недостатні знання літературних джерел. Оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили на екзамені помилки при виконанні екзаменаційних завдань, але під керівництвом викладача вони знаходять шляхи їх подолання.

Оцінка «достатньо» (60–67 балів, E) – виставляється студентам, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35–59	FX
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	0–34	F

ставиться, якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу відповідно розділу, допускає у формулюванні правил помилки, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал.

9.1.Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, письмове опитування.

Форма підсумкового контролю: іспит.

Приклади завдань для поточного контролю:

1. Проаналізуйте зміст освітнього напрямку «Мовлення дитини» Базового компонента дошкільної освіти (2021 р.).

2. Продемонструйте особливості реалізації змісту освітньої лінії «Мовлення дитини» в програмі «Українське дошкілля».

3.Продемонструйте особливості реалізації змісту освітнього напрямку «Мовлення дитини» в програмі «Дитина» (2016) і порівняйте з оновленим розділом в програмі «Дитина» (2020).

4. Продемонструйте особливості реалізації змісту освітнього напрямку «Мовлення дитини» в програмі «Впевнений старт».

5. Продемонструйте особливості реалізації змісту освітнього напрямку «Мовлення дитини» в програмі «Я у світі».

6.Охарактеризуйте мовленнєві досягнення дитини молодшого дошкільного віку.

7. Охарактеризуйте мовленнєві досягнення дитини середнього дошкільного віку.

8. Охарактеризуйте мовленнєві досягнення дитини старшого дошкільного віку.

9.2. Тематичний контроль

Зразок модульної контрольної роботи:

Модульна контрольна робота № 1.

1. Розкрийте поняття «мовленнєва компетенція» це –

2. Визначте правильну відповідь: Взаємозв'язки між розвитком мовлення і спілкування досліджували:

Варіанти відповідей:

А) .А.М. Богущ;

Б) К.І. Крутій;

В) Т.О. Піроженко.

3. Дайте декілька правильних відповідей: структурними складниками мовленнєвої компетентності дитини є :

Варіанти відповідей:

А) комунікативна;

Б) фонетична;

В) когнітивна;

Г) граматична;

Д) діалонолігічна;

Є) лексична.

Підсумковий контроль здійснюється у формі тестового екзамену з урахуванням поточного та тематичного оцінювання, а також виконання усіх видів самостійної роботи.

10. Завдання для іспиту

Іспит з дисципліни включає:

- два теоретичних питання;
- практичного завдання;
- тестових завдань;
- суджень.

10. 1. Орієнтовні питання до екзамену:

Теоретичні:

1. Законодавчо-нормативні засади організації освітньої діяльності з розвитку мовлення дітей в ЗДО.
2. Теоретичні (психологічні, педагогічні, лінгвістичні) особливості навчання дітей української мови як державної.
3. Філософські засади дошкільної лінгводидактики.
4. Природничі засади дошкільної лінгводидактики.
5. Психологічні засади дошкільної лінгводидактики.
6. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти. Характеристика освітньої лінії «Мовлення дитини» Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція).
7. Лінгводидактичні, лінгвометодичні засади дошкільної лінгводидактики.
8. Методика навчання дітей рідної мови в творах К. Ушинського.
9. Концепція мовної освіти С. Русової: засоби, методи, форми та шляхи навчання дітей рідної мови.
10. Лінгводидактичний аспект педагогічної спадщини В.Сухомлинського.
11. Принципи навчання дітей рідної мови: загально-методичні, частково-методичні, спеціальні.
12. Методи і прийоми формування мовленнєвої компетентності (загальна характеристика).
13. Мовленнєва компетентність та її складники (За БКДО 2021)
14. Комунікативна компетентність дошкільника та її характеристика (За БКДО 2021)
- Засоби розвитку мовлення дітей в ЗДО (загальна характеристика).
15. Закономірності засвоєння дітьми рідної мови.
16. Особливості планування освітнього процесу з розвитку мовлення в ЗДО. Види планування з пріоритетом мовленнєвих завдань.

17. Шляхи становлення мовлення дітей першого року життя.
17. Форми роботи з розвитку мовлення в закладі дошкільної освіти.
18. Особливості формування мовлення на другому році життя.
19. Особливості розвитку мовлення на третьому році життя.
20. Становлення звукової культури мовлення. Особливості звуковимови дітей в різних вікових групах.
21. Закономірності засвоєння слова, особливості словника дітей різного віку.
22. Особливості становлення граматично правильного мовлення у дітей.
23. Особливості розвитку зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку. Дослідження проблеми.
24. Особливості розвитку комунікативної діяльності у дітей дошкільного віку. Взаємозв'язки між становленням спілкування і розвитком мовлення.
25. Теоретичні засади методики оволодіння основами грамоти (навчання дітей грамоти).
26. Принципи організації мовленнєвого спілкування вихователя з дітьми.
27. Характеристика звукового аналітико-синтетичного методу навчання дітей грамоти.
28. Теоретичні засади розвитку художньо-мовленнєвої діяльності дітей.
29. Базові характеристики мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку.
30. Теоретичні засади методики формування оцінно-контрольних дій у начально-мовленнєвій діяльності.
31. Особливості сприймання дітьми художніх творів. Джерела і жанри художнього читання.

Методичні

1. Методика проведення занять з дітьми першого року життя.
2. Методика проведення занять з дітьми другого року життя, їх види й характеристика.
3. Характеристика бесіди (полілогу) як методу розвитку діалогічного мовлення дітей. Особливості підготовки і проведення.
4. Методика виховання звукової культури мовлення, формування фонетичного складника мовленнєвої компетентності дитини в різних вікових групах ЗДО.
5. Мовленнєва готовність дітей до школи.
6. Методика навчання дітей розповідання за дидактичними картинками в різних вікових групах.
7. Характеристика дидактичних ігор і вправ на розвиток компонентів звукової культури мовлення.

8. Методика словникової роботи, формування лексичного складника мовленнєвої компетентності в різних вікових групах ЗДО.
9. Методика навчання дітей розповіді з власного досвіду.
10. Драматизація та інсценування літературних творів дітьми дошкільного віку.
11. Розмови вихователя з дітьми, як метод розвитку мовлення, діалогчного складника мовленнєвої компетентності в різних вікових групах ЗДО.
12. Методика навчання дітей української мови як державної.
13. Методика підготовки руки дитини до письма; дотримання гігієнічних норм.
14. Методика ознайомлення дітей зі звуками мови, індивідуальні прийоми навчання читання в межах вивчених літер.
15. Методика використання різних видів театру в ЗДО. 46.
17. Завдання і зміст роботи з формування граматично правильного мовлення, формування граматичного складника мовленнєвої компетентності дошкільника в різних вікових групах.
16. Характеристика методів словникової роботи, формування лексичного складника мовленнєвої компетентності в різних вікових групах ЗДО.
17. Методика навчання дітей діалогічного спілкування; формування діалогічного складника мовленнєвої компетентності дошкільника
18. Методика навчання дітей монологічного мовлення; формування монологічного складника мовленнєвої компетентності в різних вікових групах ЗДО.
19. Методика навчання дітей переказу літературних творів.
20. Методика розвитку мовлення дітей 3-го року життя.
21. Методика навчання дітей розповідання за іграшками.
22. Підготовка вихователя до літературних занять, методика їх проведення.
23. Види бесід за змістом художніх творів, методика їх проведення.
24. Завдання і зміст роботи з розвитку діамнологічної компетенції в різних вікових групах.
25. Методика заучування віршів в різних вікових групах ЗДО.
26. Методика навчання дітей старшого дошкільного віку творчого розповідання.
27. Співпраця закладу дошкільної освіти з сім'єю з питань розвитку мовлення.
28. Методи та прийоми формування граматично правильного мовлення.
29. Завдання і зміст роботи з розвитку художньо-мовленнєвої компетенції в різних вікових групах.
30. Методика практичного ознайомлення дітей зі словом, реченням.
31. Методика практичного ознайомлення дітей зі звуками мови.

Практичні

1. Скласти план-конспект літературного заняття для дітей 5-го року життя.
2. Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей з якостями і властивостями предметів.
3. Скласти орієнтований план роботи з розвитку мовлення й мовленнєвого спілкування на один день (вікова група на вибір студента).
4. Скласти зразок творчої розповіді за запропонованим початком.
5. Скласти зразок творчої розповіді за темою.
6. Скласти зразок творчої розповіді за планом.
7. Скласти план-конспект заняття з навчання дітей творчого розповідання за набором іграшок.
8. Скласти план бесіди на тему (за власним вибором) для дітей 6-го року життя.
9. Навести приклади дидактичних ігор та лексичних вправ на активізацію словника дітей 3-го року життя. Скласти план-конспект мовленнєвого заняття для дітей 3-го року життя.
10. Навести приклади дидактичних ігор та лексичних вправ на активізацію словника дітей 4-го року життя.
11. Навести приклади дидактичних ігор та лексичних вправ на активізацію словника дітей 5-го року життя.
12. Навести приклади дидактичних ігор та лексичних вправ на активізацію словника дітей 6-го року життя.
13. Навести приклади дидактичних ігор та вправ на формування граматичної правильності мовлення активізацію словника дітей 5-го року життя.
14. Навести приклади дидактичних ігор та вправ на формування граматичної правильності мовлення дітей 6-го року життя.
15. Скласти анотацію на дидактичну картину для дітей молодшого дошкільного віку. Вказати мету використання та можливі варіанти діяльності з картиною.
16. Скласти розповідь із звуконаслідуванням для дітей 3-го року життя. Визначити специфіку таких розповідей, розкрити методику їх проведення.
17. Скласти розповідь із звуконаслідуванням для дітей 4-го року життя. Визначити специфіку таких розповідей, розкрити методику їх проведення.
18. Скласти розповідь із звуконаслідуванням для дітей 5-го року життя. Визначити специфіку таких розповідей, розкрити методику їх проведення.
19. Скласти анотацію на дидактичну картину для дітей старшого дошкільного віку. Вказати мету використання та можливі варіанти діяльності з картиною.
20. Скласти анотацію на дидактичну картину для дітей третього року життя. Вказати мету використання та можливі варіанти діяльності з картиною.
21. Навести приклад власної казки про предмет для дітей старшого дошкільного віку.

22. Назвати та охарактеризувати дидактичний матеріал з оволодіння дитиною основами грамоти.

23. Завдання навчання описової розповіді. Скласти зразок описової розповіді про іграшку для дітей 5-го року життя.

24. Навести приклади дидактичних ігор та вправ з навчання звукового аналізу мовлених слів в старшій групі.

25. Навести приклади дидактичних ігор та вправ на закріплення увлень дітей про звуки мови (голосні, приголосні) в старшій групі.

26. Скласти поетапний план підготовки до проведення гри-драматизації для дітей 6-го року життя (за обраним літературним твором).

26. Скласти план бесіди за дидактичною картиною, обґрунтувати систему запитань.

27. Скласти план бесіди, у ході якої передбачається постановка дітьми запитань до вихователя або дітей одне до одного.

28. Вимоги до зразка розповіді вихователя. Скласти приклад розповіді по пам'яті (з власного досвіду), проаналізувати його відповідність визначеним вимогам.

29. Провести міні-дослідження за діагностичною методикою обстеження рівня сформованості фонематичного слуху дітей 6-го року життя (за вибором студента).

30. Провести міні-дослідження за діагностичною методикою обстеження граматично правильного мовлення дітей 5-го року життя (за вибором студента).

31. Провести міні-дослідження за діагностичною методикою обстеження граматично правильного мовлення дітей 6-го року життя (за вибором студента).

32. Скласти перспективний план на два тижня з навчання дітей 5-го року життя української мови як державної.

33. Скласти перспективний план на два тижня з навчання дітей 6-го року життя української мови як державної.

34. Скласти анкету для батьків, метою якої є вивчення впливу родинного спілкування на розвиток мовлення, мовленнєвого спілкування у дітей.

10.2. Варіант питань на іспит

1. Мовлення як об'єкт вивчення у контексті дитячого розвитку.
2. Українська дошкільна лінгводидактика та її поняття.
3. Психологічні засади лінгводидактики.
4. Сутність поняття «культура мови» і «культура мовлення».
5. Природничі засади лінгводидактики.
6. Методологічні засади дошкільної лінгводидактики.
7. Педагогічні засади лінгводидактики.
8. Методи наукового дослідження в дошкільній лінгводидактиці.
9. Історичні етапи становлення педагогічних систем мовленнєвого розвитку дітей.
10. Лінгводидактична концепція К. Ушинського.
11. Лінгводидактична спадщина І. Срезневського.
12. Лінгводидактична концепція С. Русової.

13. «Рідномовні обов'язки» І. Огієнка, культуромовний підхід до виховання особистості.
14. О. Ольжич: національне виховання українського дошкілля.
15. Лінгводидактична концепція В. Сухомлинського. Педагогічні погляди педагога на культуру мови.
16. Сучасний етап розвитку вітчизняної та зарубіжної лінгводидактики.
17. Генеза вітчизняної дошкільної лінгводидактики.
18. Сучасні дослідження з проблем дошкільної лінгводидактики.
19. Становлення і розвиток дошкільної лінгводидактики в зарубіжних країнах.
20. Теоретико-методичні засади культури мовлення та виразного читання майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.
21. Сучасні дослідження з проблем дошкільної лінгводидактики.
22. Становлення і розвиток дошкільної лінгводидактики в зарубіжних країнах.
23. Огляд сучасних програм організації мовленнєвої роботи з дошкільниками.
24. Форми навчання дітей рідної мови.
25. Специфіка занять з рідної мови в різновікових групах.
26. Методи і прийоми навчання дітей рідної мови.
27. Мета і завдання закладу дошкільної освіти з розвитку мовлення і навчання дітей рідної мови.
28. Змістова характеристика видів мовленнєвої компетенції дошкільників.
29. Засоби розвитку мовлення дітей.
30. Традиційні, інноваційні та інтерактивні методи і прийоми навчання дітей рідної мови.
31. Умови успішного виконання програми з розвитку мовлення дітей.
32. Методика проведення занять у групах раннього віку.
33. Особливості розвитку мовлення дітей третього року життя.
34. Розвиток мовлення та спілкування у молодшому дошкільному віці.
35. Характеристика мовленнєвого розвитку та спілкування дітей середнього дошкільного віку.
36. Базисна характеристика розвитку мовлення та спілкування дітей старшого дошкільного віку.
37. Загальна характеристика мовленнєвого розвитку на етапі раннього дитинства.
38. Розвиток мовлення в період становлення мовленнєвої діяльності дітей.
39. Наочний дидактичний матеріал з розвитку мовлення та навчання дітей рідної мови.
40. Поняття «звукова культура мовлення».
41. Особливості та завдання виховання звукової культури мовлення у дітей різних вікових груп.
42. Обстеження звуковимови дітей дошкільного віку.
43. Методи і прийоми виховання звукової культури мовлення.
44. Форми роботи з виховання звукової культури мовлення.
45. Закономірності засвоєння звука дитиною.
46. Методика виховання звукової культури мовлення на заняттях.
47. Корекція мовлення у спеціальному дошкільному закладі.
48. Особливості словника дітей дошкільного віку.
49. Завдання словникової роботи.
50. Принципи словникової роботи.
51. Засоби словникової роботи в різних вікових групах.
52. Методи і прийоми ознайомлення дітей з довкіллям і словникової роботи.
53. Методика розвитку словника й ознайомлення дітей дошкільного віку з довкіллям.
54. Закономірності становлення слова у дітей.

55. Зміст словникової роботи в різних вікових групах закладах дошкільної освіти.
56. Методика занять із формування елементарних економічних уявлень у дітей.
57. Методика ознайомлення дітей із правилами дорожнього руху та правилами пожежної безпеки.
58. Особливості засвоєння граматичної будови мови дітьми дошкільного віку.
59. Шляхи формування граматичної правильності мовлення у дітей.
60. Завдання й зміст формування граматичної правильності мовлення.
61. Типові помилки у мовленні дітей дошкільного віку та їх причини.
62. Дитяче словотворення.
63. Методика формування граматичної правильності мовлення у дітей.
64. Методи і прийоми формування граматичної правильності мовлення у дітей.
65. Заняття із формування граматичної правильності мовлення.
66. Методика розвитку діалогічного мовлення.
67. Методика проведення бесід і полілогів.
68. Характеристика методів і прийомів навчання дітей монологічного мовлення.
69. Методика навчання дітей описових розповідей.
70. Навчання дітей розповіді за картинами.
71. Методика навчання дітей переказу літературних творів.
72. Особливості засвоєння мовлення дітьми зв'язного мовлення.
73. Методика навчання дітей розповіді з власного досвіду.
74. Розвиток словесної творчості дітей, навчання творчої розповіді.
75. Розвивальний потенціал театралізованих ігор.
76. Методика художнього читання та розповідання в різних вікових групах.
77. Стимулювання мовленнєвої діяльності дітей у розвивальному середовищі ЗДО.
78. Бесіди на морально-етичні теми.
79. Методика роботи з казкою.
80. Методика роботи з ілюстраціями в закладі дошкільної освіти.
81. Сутність мовленнєвої готовності дітей до школи. Усвідомлення дитиною мовлення.
82. Наступність і перспективність мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку та учнів першого класу.
83. Ознайомлення дітей зі словом, складом, реченням; навчання дітей звукового і складового аналізу слів.
84. Методика навчання дітей читати.
85. Підготовка руки дитини до письма.
86. Діагностичні методики обстеження дітей до школи.
87. Організаційно-методична робота з розвитку мовлення дітей у ЗДО.
88. Роль директора і вихователя-методиста в організації роботи з розвитку мовлення в закладі дошкільної освіти.
89. Форми методичного керівництва роботою з розвитку мовлення у дошкільному закладі. Планування роботи з розвитку мовлення.
90. Робота з розвитку мовлення в управліннях освіти.
91. Формування мовленнєвої особистості дошкільника в процесі навчання рідної мови як актуальна проблема сучасної теорії та практики дошкільної освіти.
92. Сформованість оцінно-контрольних дій як показник мовленнєвого розвитку дітей.
93. Організація професійно-мовленнєвого спілкування вихователя з дітьми.
94. Методика ознайомлення дітей із правилами пожежної безпеки.

95. Роль сім'ї у розвитку мовлення, реалізації вимог Базового компонента дошкільної освіти, мовленнєвій підготовці дитини до школи.

96. Форми і методи роботи з родиною щодо реалізації освітнього напрямку «Мовлення дитини» БКДО.

11. Методичне забезпечення

- 1) робоча навчальна програма дисципліни;
- 2) залікові матеріали;
- 3) конспекти лекцій;
- 4) інформаційно-методичне забезпечення практичних занять;
- 5) інформаційно-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бенера В. Є., Маліновська Н. В. Теорія та методика розвитку рідної мови дітей. Навч.-метод. посіб. за кредитно-модульною системою організації навчального процесу для студентів напрямку підготовки 6.0110101 «Дошкільна освіта». Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.

2. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика . Хрестоматія. Київ. : Видавничий Дім «Слово». 2005. 773 с.

3. Богуш А. М. Готуємо руку дитини до письма. Тернопіль. 1999. 108 с.

4. Богуш А. М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років. К., 2004. 374 с.

5. Богуш А. М. Теорія і методика розвитку мови дітей раннього віку. Київ, 2004. 205 с.

6. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика : Теорія і методика навчання дітей рідної мови : підручник / за ред. А. М. Богуш. Київ : Вища шк., 2007. 542 с.

7. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика : Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах : підручник / за ред. А.М. Богуш. Друге видання, доповнене. Київ. : Видавничий Дім «Слово», 2013. 704 с.

8. Богуш А. М. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи: навчально-методичний посібник / А. М. Богуш, Н. І. Луцан. Видавничий дім «Слово», 2008. 256 с.

9. Богуш А. М. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах / А. М. Богуш, Н. Гавриш, Т. Хома. Видавничий дім «Слово», 2016. 304 с.

10. Богуш А. М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш, О. В. Саприкіна. К. : Видавничий Дім «Слово», 2009. 408 с.

11. Богуш А. М. Перші кроки грамоти: передшкільний вік : навч. посіб. / А.М. Богуш, Н.В. Маліновська. Видавничий Дім «Слово», 2013. 424 с.

12. Богуш А., Гавриш Н. Розвиток мовлення дітей старшого дошкільного віку. Методичний посібник для вихователя. Серія «Настільна книжка вихователя». Генеза, 2017. 160с.

13. Богуш А. М. Гавриш Н.В. Запрошуємо до розмови. Розповідання за сюжетними картинками. Методичний посібник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://www.geneza.ua/product/258>

14 Богуш А.М., Малиновська Н.В. Методика розвитку мовлення та навчання рідної мови дітей раннього і дошкільного віку Видавничий Дім «Слово», 2021.

15. Гавриш Н. Художнє слово і дитяче мовлення. Київ. 2005. 128 с.; Гавриш Н. Розвиток зв'язного мовлення дошкільнят. Київ. 2006. 119 с.

16. Методика розвитку мовлення та навчання рідної мови дітей раннього і дошкільного віку/ А. Богуш, Н. Маліновська. Підручник для учнів пед. коледжів спец. 012 Дошкільна освіта. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2021. 336 с.

17. Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років. – Київ, К: ун.-т ім. Б. Грінченка. 2020. 440 с.

18. Навчання дітей дошкільного віку рідної мови : навчальний посібник / уклад. Л.В. Іщенко Умань: ПП «Жовтий», 2013. 138 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/1268/1/%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%94%D0%86%D0%A2%D0%95%D0%99%20%D0%94%D0%9E%D0%A8%D0%9A%D0%86%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%9E%20%D0%92%D0%86%D0%9A%D0%A3%20%D0%A0%D0%86%D0%94%D0%9D%D0%9E%D0%87%20%D0%9C%D0%9E%D0%92%D0%98.pdf>

19. Луценко І. О. Теоретичні і методичні засади розвитку комунікативно-мовленнєвої сфери дитини. Від народження до 6 років : монографія / І. О. Луценко. Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. 291 с.

20. Луценко І. О. Дитина і дорослий: вчимося спілкуватися: Готуємося до мовленнєвого спілкування з дошкільниками. Світич, 2013. 203 с.

21. Малярчук А. Я. Обстеження мовлення дітей: Дидактичний матеріал / А. Я. Малярчук. Літера ЛТД, 2003. 104 с.

22. Манько Н. В. Діагностика та корекція мовленнєвого розвитку дітей раннього віку : науково-методичний посібник / Н. В. Манько. 2008. 256 с. Режим доступу: <https://www.criticalthinking.expert/book-criticalthinking/osnovy-krytychnogo-myslennya-navchalnyj-posibnyk-dlya-uchniv-10-11-klasiv-zagalnoosvitnih-navchalnyh-zakladiv.pdf>

24. Олійник О. М. Театрально-ігрова діяльність в умовах дошкільного навчального закладу : навч.-метод. посіб. / О. М. Олійник. Кам'янець-Подільський : Волощук В.О., 2017. 163 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/1632/Oliinyk-O.M.-Teatralno-ihrova-diialnist-v-umovakh-doshkilnoho-navchalnoho-zakladu.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

25. Товкач І.Є. Пізнаємо грамоту разом: Мовлення дитини старшого дошкільного віку. Київ : «Літера ЛТД», 2024. 80 с.+ 16 с. метод. додаток (Серія «Щабельки: розвиток – навички – уміння – успіх»).

Допоміжна

1. Базовий компонент дошкільної освіти України / під наук. керівн. Піроженко Т. О., авт. кол-в : Байер О. М., Безсонова О. К., Брежнева О. Г., Гавриш Н. В., Загородня Л. П. та ін. 2021. 37 с. URL:

https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення: 01.09.2024).

2. Батіг К. Формування словесної творчості дітей старшого дошкільного віку. *Дошкільна і початкова освіта : реалії та перспективи* : збірник Матеріалів ІV Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, магістрантів та молодих науковців. Суми, 2021. С. 25–29.

3. Білан О. І. Українське дошкільля : програма розвитку дитини дошкільного віку. Тернопіль : Мандрівець, 2022. 216 с.

4. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у закладі дошкільної освіти. Підручник для ВНЗ. К. : Видавничий Дім «Слово», 2008. 408 с.
5. Богуш А. М., Ільченко В. Р. Довкілля для дітей дошкільного віку. Полтава, 2001. 75 с.
6. Богуш А.М. Педагогічні виміри Василя Сухомлинського в сучасному освітньому просторі. Монографія. Видавничий Дім «Слово», 2008. 272 с.
7. Богуш А.М. Розвиток мовлення дітей п'ятого року життя / А.М. Богуш, Н.В. Гавриш. Київ : Генеза, 2017. 184 с. (Серія «Настільна книга вихователя»)
8. Богуш А. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до семи років. Монографія. 2-ге видання. Видавничий Дім «Слово», 2010. 374 с.
9. Богуш А. Вибрані науково-педагогічні статті / Упоряд. Л.В. Калуська / За заг. ред. А.М. Богуш. Тернопіль : Підручники і посібники. 2019. 304 с.
10. Богуш А. М. Навчання дітей української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот: програма та навчально-методичні рекомендації / А.М.Богуш. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 136 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditej/12navchannya-ditej-ukrmovi-v-dnz-naczspilnot-bogush.pd>
11. Богуш А. М., Луцан Н. В. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи. Навч.-метод. посіб. К. : Видавничий Дім «Слово», 2008. 256 с.
12. Богуш А., Шиліна Н. Мовленнєва готовність старших дошкільників до навчання в школі. Одеса, 2003. 335 с.
13. Гавриш Н. Розвиток мовлення дітей. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2019. №3 – 4.
14. Гавриш Н., Пометун О. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку. Парціальна програма для дітей дошкільного віку. Київ : ІП НАПН України, 2019. 24 с.
15. Державний стандарт дошкільної освіти : особливості впровадження / О. Г. Косенчук, І. М. Новик, О. А. Венгловська, Л. В. Куземко. Харків : Ранок, 2021. 240 с.
16. Доброгорська І. О. Розвиток зв'язного мовлення старших дошкільників у процесі театралізованої діяльності. Добірка творів для театралізації: кваліфікаційна робота. Кривий Ріг: КДПУ, 2021. 157 с.
17. Калуська Л.В. Комплексна програма розвитку. Навчання та виховання дітей дошкільного віку «Соняшник». Вид.3-тє доп. Тернопіль: Мандрівець. 2023. 210 с.
18. Кашуба Л. І. Підготовка до школи дітей шестирічного віку. Тернопіль, 2001. 128 с.
19. Крутій К. Л. Формування граматично правильного мовлення в дітей дошкільного віку : Монографія. Запоріжжя: ЛППС, 2004. 48 с.
20. Товкач І.Є. Працюють усі навколо нас: навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку. В-во «Грамота». 2015. 96 с. (Серія «Розглядай та пізнавай»).
21. Товкач І.Є. Рослини: овочі та фрукти: навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку. В-во «Грамота». 2016. 86 с. (Серія «Розглядай та пізнавай»).
22. Товкач І. Як розвивати мовлення наймолодших // Палітра педагога. 2016. № 4. С. 3-6.
23. Товкач І.Є. Транспорт: навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку. В-во «Грамота». 2018. 87 с. (Серія «Розглядай та пізнавай»).
24. Товкач І. Художньо-мовленнєва діяльність дітей : організаційні аспекти // Палітра педагога. 2018. № 2. С. 3 -7.

25. Товкач І.Є. Рослини: квіти та трави : навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку / І.Є. Товкач. К.: В-во «Грамота». 2019. 80 с. (Серія «Розглядай та пізнавай»).

26. Товкач І.Є. Теоретичні аспекти проблеми розвитку читання у дітей. *Педагогіка і психологія постмодернізму: цінності, компетентності, діджиталізація*: колективна монографія / In-terGING Verlag 2021. С. 194-207 - Aerzen : Heilberg IT Solutions UG (haftungsbeschränkt) за наук. ред. проф. Цветкової Ганни. URL: <https://portal.dnb.de/opac.htm>

27. Товкач І. Є. Формування мовлення у дитини дошкільного віку в умовах війни як складника української національної ідентичності : зб. тез III Міжнародної онлайн-конференції «Україно моя вишивана: етнокультурний та освітньо-виховний потенціал української вишиванки», присвяченій всесвітньому дню вишиванки, 19 травня 2022 р. / за наук. ред. д. пед. наук Н. І. Богданець-Білоskalенко (електронне видання). Київ : Педагогічна думка, 2022. 294 с. С. 66-71.

URL:<https://undip.org.ua/library/ukraino-moia-vyshyvana-zbirnyk-tez-konferentsii/>
<https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2022/07/Zbirnyk-Vyshyvanka-2022-2.pdf>

28. Товкач І.Є. Формування мовлення у дитини дошкільного віку в умовах війни: психологічний аспект: Збірник тез ДОШКІЛЬНА ОСВІТА В ЕПОХУ ПОСТМОДЕРНІЗМУ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД, ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ. Міжнародний online-марафон вітчизняних і зарубіжних дослідників, науковців, освітян, здобувачів вищої освіти та наукових ступенів, педагогів-практиків. Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова (27-29 вересня 2022 року, м. Київ, Україна). Київ: 208 с. Збірник тез: <https://drive.google.com/file/d/11qg-3C20NAvJRL9DWktJom5bOZnsUia-/view?usp=sharing>

29. Товкач І. Є. Формування інтересу та ціннісного ставлення до книги у дитини дошкільного віку в умовах війни. Збірник матеріалів «Україно моя вишивана: етнокультурний та освітньо-виховний потенціал української вишиванки»: зб. тез IV Міжнародній науковій онлайн -конференції присвячена всесвітньому дню вишиванки 18 травня 2023 р. за наук. ред. д.пед.н. Н.І. Богданець-Білоskalенко (електронне видання). : Педагогічна думка, 2023. 233 с. С. 186-191.

30. Товкач Ірина Психологічні нотатки для батьків і вихователів дітей від народження до семи років: метод. посіб. / Ірина Товкач. Київ : Грамота, 2023. 304 с. : (Серія «Батьки-вихователі», заснована 2022 р.).

31. Товкач І.Є. Навчальний посібник. Розвивальні картки з іграми та вправами для формування мовленнєвої компетентності в дітей старшого дошкільного віку. Київ : «Літера ЛТД», 2024. 16 с. (Серія «Щабельки: розвиток – навички – уміння – успіх»).

Інформаційні ресурси

1. Всеукраїнський науково-методичний журнал «Дошкільне виховання». URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/suchasne-doshkillya-pid-krilami-zahistu/vseukrayinskij-naukovometodichnij-zhurnal-doshkilne-vihovannya> (дата звернення: 01.09.2024).

2. Дистанційна платформа для навчання, саморозвитку та отримання допомоги й перевіреної інформації. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/distancijni-platforni-dlya-navchannya-samorozvitku-taotrimannya-dopomogi-j-perevirenoyi-informaciyi> (дата звернення: 01.09.2024).

3. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. Проєкт. URL: <http://naps.gov.ua/ua/press/announcements/1763/> (дата звернення: 01.09.2024).

4. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> (дата звернення: 01.09.2024).

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 01.09.2024).
6. Національна освітня інтернет-платформа. URL: <https://vseosvita.ua/> (дата звернення: 01.09.2024).
7. Платформа розвитку дошкільнят «НУМО». URL: <https://numo.mon.gov.ua/> (дата звернення: 01.09.2024).
8. Про дошкільню освіту. Закон України. № 2628–ІІІ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/y2628-14#Text> (дата звернення: 01.09.2024).
9. Про освіту. Закон України. № 2145-VIII від 05.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 01.09.2024).
10. Сайт Інституту модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/doshkilnaosvita/programno-metodichne-zabezpechennya/> (дата звернення: 01.09.2024).
11. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/doshkilnaosvita/programno-metodichne-zabezpechennya/> (дата звернення: 01.09.2024).
12. Сайт Українського інституту розвитку освіти. URL: <https://uied.org.ua/> (дата звернення: 05.01.2024).
13. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
14. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського . Режим доступу: <http://www.dnpb.gov.ua/>
15. Українська дитяча література. Режими доступу: http://svitliteraturu.com/load/ditjacha_literatura/ukrajinska_ditjacha_literatura/32

=